

гаварыць аб музычна-танцавальным фальклору, то яго ўплыў адзначаецца ў бытавой харэаграфіі, пантаніме; спартыўнай харэаграфіі, пластыцы ў вялікіх відовішчах; музычна-харэаграфічнай самадзейнасці; прафесійным музычна-харэаграфічным мастацтве.

Іры арганізаванай свят увага студэнтаў, будучых рэжысёраў, звяртаецца на ўменне працаваць у садружнасці з кампетэнтнымі спецыялістамі ў галіне харэаграфіі, спорту, музыкі і інш. Адначасова студэнты вучацца крытычнаму адбору каштоўнасцей ў музычна-танцавальным фальклору.

Давою цікавым з'яўляецца пластыка-харэаграфічнае рапэнне відовішчаў на гістарычную тэму.

У свяце, прысвечанаму 600-годдзю г. Маладзечна, была выкарыстана пластыка спартыўнай рэжысуры. На плошчы, дзе праходзіла адкрыццё свята, фон усёго дзеяння стваралі 240 удзельніц у касцюмах блакітнага колеру з гірляндамі, якія спалучалі сіні колер з сярэбраным. Цікавым вырашэннем задумы рэжысёра было сказанне сівалосага старога аб гісторыі края пад гукі старадаўняга інструмента. Каля ног казачніка пераліваліся хвалі ракі.

На працягу ўсёй дзеі ў залежнасці ад зместу эпізода ўдзельніцы стваралі арнамент то ў выглядзе прамых ліній, ромбаў, кругоў, перасякальных ліній, то ў выглядзе крыжыкаў.

Удзел студэнтаў у падрыхтоўцы такіх відовішчаў развівае іх прафесійныя здольнасці, дапамагае знаёмству са спадчынай беларускай нацыянальнай культуры.

Галіцкая Н.П.,
выкладчык

ПАЧЫНАЛЬНІК МУЗЫЧНАЙ БЕЛАРУСКАЙ ФАЛЬКЛАРЫСТЫКІ А. ГРЫНЕВІЧ

А. Грыневіч быў нястомным прапагандыстам беларускай нацыянальнай культуры. Пасля заканчэння Дзіясенскага гарадскога вучылішча Грыневіч трапіў у Петраград, дзе, працуючы служачым у дэпартаменце гандлю і прамысловасці, папаўняе сваю адукацыйна-вясцернімі заняткамі. Стаўшы членам выдавецкага таварыства «Загляне сонца і ў наша ваконца», у яго кругу сяброў прафесара Эпімаха-Шыпылы ён знаёміцца з Яшкам Купалам.

У 1910 годзе на свае асабістыя сродкі Грыневіч выдае сабраныя на працягу чатырох год «Бел. рускія песні з нотамі», а потым -- зборнік паэзіі Янкі Купалы «Гуслі». У названым выдавецкім таварыстве з 1910 г. да 1914 г. выходзіць другі томik «Беларускіх народных песень з нотамі», падрыхтаваны Грыневічам сумесна з Зяноўяй, «Адвечная песня» Купалы, тры зборнікі апавяданняў Якуба Коласа, апавяданні Уладзіміра Галубка і інш.

Паралельна з выдавецкай дзейнасцю ўсе гады, асабліва ў летні час, Грыневіч рушыў збіраць беларускі народны мелас, выступаў у друку. З 1918 года ён працуе ў Беларускай нацыянальнай камітэце, дзе загалвае мастацкай падсепьчай, а таксама працуе ў Беларускай народным доме, дзе вядзе заняткі ў драматычнай трупі і хоры. Адначасова з гэтым выкладае спевы ў школе, завяршае працу над першым беларускім музычным дапаможнікам «Школьны спеўнік», заснаваным цалкам на нацыянальным песенным матэрыяле.

Грамадзянская вайна закінула беларускага дзеяча ў Вільню. Грыневіч плануе выдаць музычна-этнаграфічнага зборніка беларускіх народных песень, запісаных ім у 1906--1920 гадах, а таксама падручніка «Навука спеву» і інш. Але ж не ўсе з падрыхтаваных матэрыялаў у Вільні ўбачылі свет. У 30-х гадах, ратуючыся ад буржуазнай улады, Антон Грыневіч вымушаны быў пакінуць Вільню і перасяліцца ў Мінск. У Мінску, працуючы ў Акадэміі навук БССР, ён прымае актыўны ўдзел у экспедыцыях на Палессе, Полаччыну, у паўночныя раёны Беларусі, дзе запісвае народныя песні, танцы, дзіцячы фальклор, а таксама выступае ў першыя дні друку па пытаннях нацыянальнай культуры.

Уся спадчына Антона Грыневіча, у тым ліку і тая, што засталася ў архіўных сховішчах Вільнюса (да тысячы запісаў беларускіх народных мелодый), сведчыць аб вялікай каштоўнасці прапагандысцка-збіральніцкай дзейнасці гэтага нястомнага, рушывага працаўніка на імі беларускай нацыянальнай культуры.

Трамбіцкая В.І.,
ст.выкладчык

АКТЫВІЗАЦЫЯ ЗАСВАЕННЯ ФАЛЬКЛОРУ ДЗЕЦЬМІ ПРАЗ ЗАХАВАННЕ ВУСНЫХ ТРАДЫЦЫЙ НАРОДНАГА ВЫКАНАННЯ

Увага да фальклору набывае ў нашым грамадстве вялікую актуальнасць. Фальклор -- не вычэрпаная крыніца мастацкай творчасці -- мае велізарныя перспектывы і ў музычнай педагогіцы, бо толькі ў непасрэдным успрыманні і асэнсаванні музычных з'яў, у засваенні мастацкіх заканамернасцей музычнай спадчыны закладаецца фундамент сапраўднага мастацкага мыслення дзіцяці.

Важнай рысай фальклору з'яўляецца вуснасць. Фальклор не ведае пісьмовай фіксацыі, таму выкананне кожнага твора з улікам творчых асаблівасцей выканаўцы заўсёды было з'явай. Мастацтва народных музыкантаў, хоць і абапіралася на традыцыю, было імпрывізацыйным.